

ОБЩИНА ШУМЕН

**АКТУАЛИЗАЦИЯ НА
ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШУМЕН
2015 – 2020 г.**

		Стр.
	Съдържание	2
	Списък на използваните съкращения	3
I.	Въведение	4
II.	Основни изводи от анализа на състоянието и прогнозите за бъдещо развитие в управлението на отпадъците на територията на Община Шумен	8
1.	<i>Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците</i>	8
2.	<i>Основни изводи от анализа на състоянието на отпадъците, образувани на територията на Община Шумен</i>	8
3.	<i>Основни изводи от анализа на инфраструктурата за отпадъци</i>	12
4.	<i>Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците</i>	13
5.	<i>Основни изводи от анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване</i>	14
6.	<i>Основни изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите</i>	14
7.	<i>Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците</i>	15
8.	<i>Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците</i>	15
III.	SWOT анализ	16
IV.	Цели на общинската програма за управление на отпадъците и подпрограми за тяхното постигане	17
V.	План за действие с подпрограми и мерки за постигането на заложените цели	17
	Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в Община Шумен	19
	Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	24
	Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците на територията на Община Шумен	30
	Подпрограма за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	35
	Подпрограма за изпълнение задълженията на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци	38
	Подпрограма за подобряване на управлението на утайки от ГПСОВ	46
	Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци	48
	Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	52
VI.	Координация с други планове и програми	55
VII.	Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на територията на Община Шумен за периода 2015-2020 г.	56
	ПРИЛОЖЕНИЯ	57
1	Анализ и оценка на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците	58
2	Анализ на отпадъците	82
3	Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците	94
4	Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците	101
5	Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	108
6	Анализ на организационните схеми и форми за управление на отпадъците; планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	110
7	Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	119
8	Анализ за информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците	123
9	Прогнози за образуваните отпадъци	125

Списък на използваните съкращения:

БО	Битови отпадъци
БШПС	Българо-швейцарска програма за сътрудничество
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществени поръчки
ЗМДТ	Закон за местни данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУГ	Излезли от употреба гуми
КР	Комплексно разрешително
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МБТ	Механо-биологично третиране
МРО	Масово разпространени отпадъци
НДНТ	Най-добри налични техники
НСИ	Национален статистически институт
НСПУУ	Национален стратегически план за управление на утайките
НПУО	Национална програма за управление отпадъците
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ООп	Организация по оползотворяване
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ПО	Предотвратяване на отпадъците
ППОО	Програма за предотвратяване образуването на отпадъци
ПРЗ	Преходни и заключителни разпоредби
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПУП	Подробен устройствен план
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СМР	Строително-монтажни работи
ТБО	Такса битови отпадъци

I. Въведение

Основание за изготвяне на програмата

На основание чл. 79 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Община Шумен е разработила и изпълнява програма за управление на отпадъците с период на действие 2015 – 2020 г., приета с Решение № 23 от 17.12.2015 г. на Общинския съвет.

Настоящата актуализация на общинската програма за управление на отпадъците се извършва на основание чл. 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО. Изменението на програмата се налагат във връзка с:

- Отразяване на резултатите от окончателния доклад за Анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на Община Шумен, изготвен в периода от август, 2015 до юли, 2016 г.;
- На база актуалните данни от морфологичния анализ се налагат промени в изготвянето на прогнози за количествата образувани отпадъци по потоци до 2020 г.;
- Отразени са и влезлите в сила промени в нормативната база по управление на отпадъците след 2015 г., в т.ч. за биоотпадъците и биоразградимите отпадъци и строителни отпадъци.;
- Актуализирани са данните по отношение на съществуващата система за управление на отпадъците в Община Шумен.

Настоящата актуализация на програмата е разработена в съответствие „*Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците*“, утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите, както и със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци 2014-2020 г.

Времеви хоризонт на програмата

Настоящата актуализация на програма се разработва за периода 2015 - 2020 г., в съответствие с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.

Програмата е отворен документ, който може да бъде допълван и актуализиран периодично при промяна на нормативната уредба, при изменения на целите и приоритетите на националното законодателство и при изтичане на периода ѝ, което дава възможност за вземане на навременни и адекватни мерки при изпълнение на политиката, свързана с управление на отпадъците.

Обхват на програмата

Настоящата програма обхваща всички дейности свързани с управлението на отпадъците на територията на Община Шумен, произтичащи от Закона за управление на отпадъците. В нея се включват мерки за предотвратяване образуването на отпадъците, събирането, транспортирането, третирането, оползотворяването и обезвреждането на различните потоци отпадъци, образувани от жизнената дейност на гражданите, от административни, търговски, производствени и други източници.

В обхвата на програмата са включени следните видове отпадъци:

- битови отпадъци;
- строителни отпадъци;
- производствени отпадъци – утайки от ГПСОВ;
- опасни отпадъци от домакинствата.

Съдържание и подход за разработване на програмата

В приложение към програмата са изготвени 8 анализа, свързани със съществуващото положение по управление на отпадъците в Община Шумен и прогноза за количествата образувани отпадъци в периода до 2020 г. Въз основа на направените изводи и препоръки по всеки анализ са идентифицирани дейностите (мерките) за постигане на целите, поставени в националното законодателство по управление на отпадъците до 2020 г. За всяка конкретна дейност (мярка) са определени необходимите финансови средства, източници на финансиране, срокове, очаквани резултати и индикатори за изпълнение на целите.

При разработването на програмата е спазена 5-степенната йерархична скала при управлението на отпадъците, изградена съгласно изискванията на Европейският съюз и залегнала в чл. 6 ал. 1 от ЗУО, а именно:

1. Предотвратяване образуването на отпадъците;
2. Подготовка за повторна употреба;
3. Рециклиране;
4. Друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
5. Обезвреждане.

Програмата е инструмент, чрез който се цели да се развие ефективна и екологосъобразна система за управление на отпадъците, чрез повишаване на разделното събиране и рециклирането на отпадъците в Община Шумен. По този начин се очаква да се постигне високо ниво на защита на околната среда и съответствие с националното и европейското законодателство в областта на отпадъците. Основен принос на тази програма е, че предвижда потребностите от бъдещи инвестиции за третиране на отпадъци и финансовите изисквания към реализацията им.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗУО, програмата за управление на отпадъците на Община Шумен с период на действие 2015 – 2020 г., е неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда.

Органи за приемане/одобряване на програмата

Програмата се приема от Общински съвет, който контролира изпълнението ѝ. Съгласно изискванията на чл. 52 (9) от ЗУО, кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

Обща характеристика на общината

Община Шумен е разположена в централната част на Североизточна България на площ от 630 km². Общата площ на населените места в общината е 36 027 дка, което представлява 5.84 на сто от общата територия. В рамките на общината влизат град Шумен и 26 села - Белокопитово, Благово, Васил Друмев, Велино, Ветрище, Вехтово, Градище, Дибич, Друмево, Ивански, Илия Блъсково, Кладенец, Коньовец, Костена река, Лозево, Мадара, Мараш, Новосел, Овчарово, Панайот Волово, Радко Димитриево, Салманово, Средня, Струйно, Царев брод, Черенча.

Фиг. 1-01. Административна карта на Област Шумен с означен обхват на Регионално сдружение за управление на отпадъците - Шумен

Община Шумен участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Шумен заедно с общините Венец, Велики Преслав, Каолиново, Каспичан, Нови пазар, Смядово и Хитрино. Основната цел на сдружението е изграждане на устойчива система за управление на отпадъците, която да осигурява необходимата инфраструктура за третиране, оползотворяване и екологосъобразното обезвреждане на битови в т. ч. биоразградими, опасни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, генерирани на територията на региона.

След въвеждане на регионалната система от септември 2010 г. дейностите по управление на отпадъците се решават на регионално ниво. Новата общинска политика за управление на отпадъците налага както координиране с регионалната система, така и активно участие в установяването и развитието на регионалната организация. Чрез създаване на Сдружението всички общини, участващи в него си поделят разходите по поддръжката, експлоатацията и мониторинг на съоръженията и вземат общи решения за бъдещото третиране на отпадъците си.

Демографски и социално-икономически характеристики на Община Шумен

Община Шумен е съставена от 27 населени места, от които едни град (гр. Шумен) и 26 села. Населението на общината към 31.12.2015 г. е 89 972 жители по данни на НСИ, от които 77 709 жители или 86.4% от общото население е концентрирано в общинския център - град Шумен, а останалите 13.6% живеят в селата. Данните за 2015 година са използвани при определяне нормата на натрупване на битовите отпадъци в Община Шумен, в съответствие с изготвения през 2015/2016 г., морфологичен анализ на битовите отпадъци в общината.

Териториалното разпределение на населението е неравномерно със силен превес на Общинския административен център - гр. Шумен. Средната гъстотата на населението в града е 4568 ч/км², което е около 66 пъти по-голяма от средната за страната и около 31 пъти по-голяма от средната за Община Шумен. От всичките 26 населени места, 5 са с население над 1000 човека. Демографските тенденции в общината следват тези на национално ниво, като задълбочаващата се демографска криза и застаряване на населението са характерни и за Община Шумен.

Община Шумен е от общините, които заемат важно място в икономическото развитие на Североизточния район. Още по-съществено е значението ѝ за икономиката на областта. Измерено с показателя приходи от продажба на човек, нивото на общината е значително над средното за областта - с 50%. В общината се формират 77.5% от приходите, произвежда се 78.1% от бруто продукцията и се концентрират 80.7% от ДМА на областта. Община Шумен дава своя принос за БВП на областта предимно с предприятия в отрасъл *Лека промишленост*, представена основно от преработваща, текстилна, шивашка и хранително - вкусова и строителство, които са определящи за икономиката в общината.

Силно присъствие в общинската промишлена структура има производството на метални изделия, което се дължи на специализацията на общината в това производство и основно в обработката на алуминий. Този подотрасъл допринася с над 30% към обема на промишлените приходи и ангажира 18.5% от работната ръка. Със запазено място в промишления комплекс на общината е производството на химични продукти и влакна. Строителството е важен за общината отрасъл, то допринася с 18% към индустриалните приходи. В този отрасъл продължават да функционират някои от най-големите фирми в общината.

Преобладаващата част от икономически активното население е заето в преработващата промишленост - 32%, като не малък е дялът и на заетите в отрасъл Търговия, ремонт на автомобили и битова техника – 20% от общия брой заети лица.

Ниво на безработица в общината е по-високо от средните стойности за страната. По данни на Агенцията по заетостта към 2015 г. около 18.2 % от населението на Община Шумен е безработно при средно равнище на безработицата за страната 10.1%.

II. Основни изводи от анализа на състоянието и прогнозите за бъдещо развитие в управлението на отпадъците на територията на Община Шумен

1. Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците

На основата на направените анализи на националната и общинската нормативна рамка и програмни документи в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

- Националната правна рамка е построена в цялост и съдържа конкретни разпоредби, адресиращи обхвата, правата и задълженията на местните власти по отношение на управление на отпадъците, в т.ч. ангажиментите за поетапно увеличаване на количествата отпадъци, които се рециклират и оползотворяват, и намаляване на депонираните отпадъци;
- Действащата Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Шумен, отговаря по съдържание и обхват на изисквания на чл. 22 от ЗУО;
- Определени са правата и задълженията на гражданите и фирмите, относно управлението на отпадъците;
- Община Шумен провежда политика и мерки в областта на управлението на отпадъците на основата на добре разработени, ясни и детайлни стратегически и програмни документи, одобрени от общински съвет. Изготвят се ежегодни отчети по приетите програми;
- Община Шумен е разработила и приела програма за управление на отпадъците в съответствие с изискванията на чл. 52 от ЗУО и приетият НПУО 2014-2020 г;
- Извършено е разпределение на задълженията между отделните общини за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от страна на Общото събрание на РСУО - Шумен – в съответствие с чл. 26, ал. 1, т. 6 на ЗУО;
- Определени са целите и насоките на общината за изпълнение на законодателството в областта на отпадъците.

2. Основни изводи от анализа на състоянието на отпадъците, образувани на територията на Община Шумен

В анализа на отпадъците са изследвани основните тенденции и данни по отношение на образуването и методите на третиране на отпадъците, като са направени констатации във връзка с поставените цели в националното законодателство по управление на отпадъците. На основата на анализите са направени следните изводи и препоръки:

- Услугата по организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци обхваща всички населени места в Община Шумен;
- Отпадъците, обхванатите от общинската система за сметосъбиране, преминават през процес на сепариране и отделяне на рециклируемите материали от общия поток смесени битови отпадъци;
- Въведени са системи за разделно събиране на МРО чрез сключване на договори с организации по оползотворяване и/или други лица притежаващи необходимите разрешителни за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО;
- Извършва се разделно събиране на зелени отпадъци от почистването на паркове и градини;

- На база идентифицираните количества образувани битови отпадъци на територията на Община Шумен за периода от август, 2015 г. до юли, 2016 г., е определен и показателя „**норма на натрупване на отпадъците**“, чиято стойност за 2015 г. е 540 кг./ж/г., а за 2016 г. – 542 кг./ж/г.
- Община Шумен депонира битовите си отпадъци на Регионалното депо за неопасни отпадъци в гр. Шумен, съвместно с останалите общини, участващи в РСУО - Община Смядово, Велики Преслав, Каолиново, Хитрино, Каспичан Венец, Нови пазар. Експлоатацията на депото се извършва съгласно условията посочени в издаденото Комплексно разрешително № 349-Н0-И0-А1/2015г.;
- През периода август, 2015 – юли, 2016 г., е извършен Анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на Община Шумен при спазване на *Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед №РД-744/29.09.2012 год. на министъра на околната среда.*

Данните от проведения морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на Община Шумен в продължение на една година – четири сезона показват, че:

- В общия поток на смесените битови отпадъци в Община Шумен преобладават рециклируемите материали – хартия, пластмаса, метали и стъкло, които формират 61.9% от състава на отпадъците.
- В отпадъците на Община Шумен се съдържат следните видове отпадъци, подлежащи на компостиране:
 - Градински отпадъци – 11.23 %;
 - Дървесни отпадъци – 7.65%.

След преразпределение на фракция „други“, в окончателния морфологичен състав на Община Шумен са определени 8.67 % хранителни отпадъци, като значителна част от тях могат да участват в бъдеща система за компостиране на отпадъците (отпадъци от плодове, зеленчуци, и др.). Общото количество на отпадъците, които директно могат да попаднат в системата за компостиране възлиза на 27.55%, което се равнява на 13 396 т/г.

Изготвена е прогноза на количествата образувани битови отпадъци до 2020 г., на база броя на прогнозното население и норма на натрупване. При изготвянето на прогнозата е отчетена Конвергентната програма на Република България за 2017 – 2020 г. Данните за прогнозните количества образувани битови отпадъци са представени в таблица 1-01.

Количествата отпадъци по фракции са разпределени съобразно резултатите от изготвения морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на Община Шумен за периода 2015/2016 г. Прието е, че морфологичният състав остава постоянен, количествата от всеки вид отпадък се променят с промяната на нормата на натрупване и броя на населението.

Таблица 1-01. Прогноза за образуваните битови отпадъци по морфологичен състав (т/г)

	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Общо образувани битови отпадъци	48 619	48 702	48 779	48 827	48 878
<i>Морфологичен състав на битовите отпадъци</i>					
Хартия и картон	8 522.91	8 537.45	8 551.04	8 559.35	8 568.25
Пластмаса	5 202.24	5 211.11	5 219.40	5 224.47	5 229.91
Стъкло	1 492.60	1 495.15	1 497.53	1 498.98	1 500.54
Метали	14 877.42	14 902.80	14 926.51	14 941.02	14 956.56
Гума	72.93	73.05	73.17	73.24	73.32
Текстил и кожа	967.52	969.17	970.71	971.65	972.67
Хранителни отпадъци	4 215.27	4 222.46	4 229.18	4 233.29	4 237.69
Градински отпадъци	5 459.92	5 469.23	5 477.93	5 483.26	5 488.96
Дървесни отпадъци	3 719.36	3 725.70	3 731.63	3 735.25	3 739.14
Инертни материали	3 806.87	3 813.36	3 819.43	3 823.14	3 827.12
Опасни отпадъци от бита	281.99	282.47	282.92	283.20	283.49
Биоразградими отпадъци (общо)	22 401.21	22 439.42	22 475.14	22 496.97	22 520.38

Наблюдаваните тенденции показват, че общината има капацитет да постигне заложените количествените цели за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, основно чрез предвидените съоръжения и инфраструктура в рамките на РСУО – Шумен.

Строителни отпадъци

Организацията на дейностите по третиране и транспортиране на строителни отпадъци и излишни земни маси, на територията на Община Шумен, както и отговорните за това лица са ясно регламентирани в глава пета от общинската наредба за управление на отпадъците.

Данните от анализа показват, че Община Шумен изпълнява задълженията си, произтичащи от разпоредбите на ЗУО за организиране управлението на строителните отпадъци, образувани на нейна територия.

Осигурени са специализирани съдове за изхвърляне на строителни отпадъци в град Шумен като по този начин се предоставя възможност на гражданите да изхвърлят малки количества (до 1 куб. м) строителни отпадъци, образувани при извършване на козметични ремонти дейности. Контейнерите са поставени в три различни точки на града в близост до магазини за строителни и ремонтни дейности и борси.

При наличие на строителни отпадъци от ремонтна дейност в количества над 1m³, гражданите могат да се обърнат към фирми, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за предоставяне на специализиран контейнер за събиране и извозване на строителните отпадъци. През 2017 г. в Община Шумен са заявени и издадени 17 броя удостоверения за транспортиране на строителни отпадъци и 20 броя удостоверения за транспортиране на земни маси.

Спазват се нормативните изисквания по отношение на строителните отпадъци и в случаите, когато общината е Възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи.

В резултат от предприетите действия, в периода 2015 - 2017 г., са намалели случаите на нерегламентираното изхвърлянето на строителни отпадъци в т.ч. и изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци.

Утайки от ГПСОВ

На територията на общината единствено отпадъчните води от гр. Шумен постъпват за пречистване в градска ПСОВ.

ПСОВ – Шумен е въведена в експлоатация през 2002 г., като на първия етап е изградено само механично стъпало с проектен капацитет от 223 000 ЕЖ. Средно дневния капацитетът на пречиствателното съоръжение е $Q_{ср.дн} = 65\ 352\ m^3/d$, а общото количество пречистени отпадъчни води е 23 854 940 m^3 .

През 2016 г., приключи изпълнението на втора фаза от проект „Подобряване на водния цикъл на гр. Шумен“ включващ изграждане на биологично стъпало с отстраняване на азот и фосфор за ПСОВ – Шумен. Капацитета на биологичното стъпало е 132 000 ЕЖ. Биологичното пречистване на водата се извършва в система от басейни, в които се снижава въглеродната, азотната и фосфорна замърсеност. Предвидено е утайките да се стабилизират в анаеробни условия (метантанкове) и полученият биогаз да се използва за производство на топлинна и електрическа енергия в когенераторна инсталация, която ще се ползва за нуждите на пречиствателната станция.

Към момента метантанковете са в процес на запълване с утайка, след което предстои провеждане на измервания с цел въвеждането им в експлоатация. Получената първичната утайка, в резултат от механичното пречистване се уплътнява гравитачно и след кондициониране с коагуланти утайката се подлага на обезводняване с цел намаляване на обема ѝ. Обезводняването се извършва по механичен път – с камерна филтър - преса.

Количество на образуваните отпадъци през 2017 г. от ГПСОВ Шумен:

- 19 08 01 – отпадъци от решетки и сита – 9.92 тона;
- 19 08 02 – отпадъци от пясъкоуловители – 69.4 тона;
- 19 08 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места – 758 тона сухо вещество, в т.ч.:

Утайки от третиране на битови води – 525 тона сухо вещество;

Утайка от третиране на индустриални отпадъчни води – 225 тона сухо вещество;

Утайки, получени от други юридически лица – 8 тона сухо вещество;

През 2016 г. е разработена и одобрена Програма за управление на утайките, формирани при пречистване на отпадъчните води на гр. Шумен с период на действие до 2020 г.

3. Основни изводи от анализа на инфраструктурата за отпадъци

Анализите на инфраструктурата за разглежданите потоци отпадъци дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

- На територията на Община Шумен функционира добре организирана система за сметосъбиране, чрез разполагане на контейнери, която на практика покрива всички населени места.
- Осигурени са условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане.
- Община Шумен е организирала разделното събиране на отпадъци от опаковки чрез сътрудничество с организации по оползотворяване.
- Съгласно изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11, е осигурена площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци от бита в населени места над 10 000 жители на територията на общината.
- В етап на изграждане е пилотен общински център за събиране на опасни отпадъци от населението.
- Предвижда се изграждането на център за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба на едрогабаритни отпадъци.
- Организирано е събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
- Разполага със съвременен депо за обезвреждане на остатъчните битови отпадъци, които не подлежат на рециклиране и оползотворяване, което се експлоатира съгласно издадено Комплексно разрешително № 349-Н0-И0-А1/2015 г.
- Необходимо е внедряване на система за разделно събиране на хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите и заведенията за обществено хранене на територията на общината. Препоръчително е тя да става плавно и с активни информационни кампании с цел подготовка на населението за нея. Съгласно изискванията, определени с *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (обн. ДВ, бр. 11/2017 г.)*, същите трябва да се събират разделно при източника на образуване (домакинства, търговски и административни обекти и/или заведенията за обществено хранене), като общината трябва да осигури съдове за многократно ползване.

За достигане на заложените количествени цели съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците е необходимо изграждане на следната инфраструктура за третиране и оползотворяване на отпадъци, функционираща на регионален принцип:

- Инсталация за сепариране на смесени битови отпадъци;
- Инсталация за компостиране на биоразградими битови отпадъци.

4. Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците

В Община Шумен дейностите свързани с управление на отпадъците са възложени на Дирекция „Устройство на територията“, отдел „Инвестиции и екология“. В дейността на този отдел се включва:

- Участие в разработването и реализирането на екологичната политика на общината и контрол на замърсяването на околната среда;
- Изпълнение ангажиментите на общината в областта на управление на отпадъците;
- Координация и контрол на дейностите по сметоизвозване, чистотата и поддръжката на зелените площи;
- Издаване на удостоверение за транспортиране на строителни отпадъци и земни маси;
- Одобряване на план за управление на строителни отпадъци съгласно чл. 11 от Закона за управление на отпадъците;
- Разработване на предложение за размер на такса битови отпадъци въз основа на годишна план-сметка за дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на битовите отпадъци, поддръжане чистотата на териториите за обществено ползване;

Контролни функции по отношение управлението на отпадъците в Община Шумен са възложени на звено бюджетна дейност „Чистота“, което изцяло се ръководи от Дирекция „Устройство на територията“, с правомощия да осъществява контрол по:

- спазването от страна на всички физически и юридически лица на разпоредбите на Наредба № 1 за поддръжане и опазване на обществения ред на територията на Община Шумен и Наредба за управление на отпадъците в Община Шумен, както и по Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
- опазването на чистотата, околната среда и зелената система;
- на строителните обекти за опазване чистотата, инфраструктурата и организацията на движение в районите, както и влиянието им върху компонентите на околната среда.

Община Шумен обезпечава изпълнението на функциите, свързани с управлението на битовите отпадъци, като прилага комбинация от няколко подхода за организация и финансиране на дейностите:

- чрез структурни звена на общинската администрация;
- чрез сключване на договори с избрани изпълнители по реда на ЗОП за дейностите събиране и транспортиране на битови отпадъци, предварително третиране (сепариране);
- чрез публично-частно партньорство с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- чрез възлагане на общинско предприятие, създадено по реда на ЗОС.

5. Основни изводи от анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

На основата на анализираната информация в анализа на замърсените в миналото площадки се правят следните изводи:

- Все още не е приключила рекултивацията на старото сметище в кв. Дивдядово, гр. Шумен, въпреки че има одобрен проект. За момента рекултивацията е спряна, поради липса на финансови средства. За предотвратяване изтичането на инфилтрат от старото депо за битови отпадъци е изградена помпена станция и връзка със съществуващият ретензионен басейн на намиращото се в съседство с регионално депо.
- На територията на Община Шумен няма други депа с преустановена експлоатация.
- Изпълнението на проекта за рекултивация, както и следексплоатационните грижи и мониторинг на депата ще гарантират предотвратяване замърсяването на компонентите на околната среда и ограничаване на риска за човешкото здраве.
- Към момента в общината липсват други замърсявания, за които да не са взети мерки по възстановяване на терените.

6. Основни изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

Въз основа на анализа на организационните схеми за управление на отпадъците могат да се направят следните изводи:

- На територията на Община Шумен функционира и се доразвива организация по отношение на разделното събиране на всички видове отпадъци, за които общината има ангажменти, произтичащи от националното законодателство;
- В общината се прилага напълно принципът „замърсителят плаща“;
- Принципът „Разширена отговорност на производителя“ се прилага на територията на общината, въз основа на сключен договор с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- В Наредба за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на Община Шумен е указан редът за заплащане на такса „Битови отпадъци“, както и дейностите, които покрива;
- Приходите, събрани от такса битови отпадъци покриват част от необходимите разходи за покриване на нормативните изисквания по управление на отпадъците;
- Друга част от дейностите с отпадъците се финансира посредством ОП „Околна среда“ 2014-2020 и други донорски организации;
- В приетата от общински съвет *Наредба за управление на отпадъците в Община Шумен* са въведени организационни мерки за изпълнение на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги, както и контрола, глобите и санкциите за замърсяване на общински места с отпадъци.

7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Анализът на информирането на обществеността по въпросите свързани с управление на отпадъците води до следните изводи и препоръки:

- Целта на общината е длъжностните лица на общинската администрация системно да работят за повишаване на екологичната култура на населението в общината. Общината е предприела мерки за информиране на населението и включването в различни събития за опазване чистотата на населените места.
- Община Шумен съвместно с организациите по оползотворяване прилага различни мерки за ежегодни разяснителни кампании сред населението. Чрез тях се цели повишаване на общественото съзнание и подобряване на ефективността на системите за разделно събиране. Прилагат се различни подходи за обмен на информацията в т.ч. използване на социални мрежи и уеб пространство.
- Провеждат се информационно – образователни кампании, срещи в училищата и детските градини с ясна целенасоченост към различни възрастови групи, с цел повишаване на екологичната култура на подрастващите, стимулиране на участието им в процеса на разделно събиране и изграждане на отговорност към околната среда.
- Основната информираност на населението е чрез интернет страницата на общината www.shumen.bg.
- Информация за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра за административно обслужване, както и при необходимост в местните вестници.
- Община Шумен изпълнява всички задължения, произтичащи от националното законодателство за информиране на обществеността и провеждане на консултации по отношение на изготвяне на планове и програми и по инвестиционни предложения на територията на общината.

8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците

Анализът на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци в Община Шумен води до следните изводи и препоръки:

- Информация във връзка с управлението на отпадъците в Община Шумен се осигурява от Дирекция ”Устройство на територията”, Отдел “Инвестиции и екология”, към което се подават отчетите от всички фирми и организации, на които е възложено извършването на дейности по събиране, транспортиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на битови отпадъци, МРО и строителни отпадъци.
- Въведена е информационна система за управление на отпадъците с осигуряване на онлайн връзка с Регионалното депо за неопасни отпадъци и компютърна конфигурация за отчитане на количествата постъпващи отпадъци, както и начина им на транспортиране и приемане в депото.
- С въвеждане на информационната система се улеснява бързия достъп до информация в реално време и се предоставя възможност на общината за осъществяване на пряк контрол.

III. SWOT анализ

За определяне на целите и приоритетите за управлението на отпадъците в Община Шумен е направен анализ на силните и слабите страни на съществуващите условия и са посочени факторите, които предоставят възможности за постигане на националните цели за предотвратяване, разделно събиране и оползотворяване на различни потоци битови отпадъци (SWOT анализ¹). Между елементите на този анализ има отделни взаимовръзки, които разкриват потенциала или проблемите, които стоят на преден план за разрешаване.

Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none"> - Община Шумен е водеща община в Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Шумен. - Всички населени места в общината са обхванати от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. - Наличие на система за разделно събиране на отпадъците. - Изготвен е анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на Община Шумен. - Разработени са общински наредби, с които се регламентират задълженията по управление на отпадъците на всички лица и се създават условия за решаване на съществуващи проблеми. - Изградени са предпоставки, които позволяват участието на обществеността при вземане на решения, свързани с управление на отпадъците. 	<ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на средства по оперативни и/или национални програми за финансиране на проекти. - Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразно и ефективно управление на отпадъците. - Прилагане на регионален принцип на управление на отпадъците. - Доразвиване на системите за управление на масово разпространени отпадъци (МРО) с цел осигуряване на висококачествено рециклиране. - Достигане на целите, заложи в ЗУО, по отношение управлението на отпадъците.
Слаби страни	Заплахи
<p>Липсва изградена инфраструктура за третиране на отпадъци, в т.ч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Инсталация за компостиране на биоразградими битови отпадъци; • Инсталация за сепариране на смесени битови отпадъци; 	<ul style="list-style-type: none"> - Необходимите публични инвестиции и оперативни разходи за управление на отпадъците съобразно нормативните изисквания и достигане на наредбата цели са значителни. - Преминването към нови схеми за определяне на такса битови отпадъци, което да доведе до повишаване на такса битови отпадъци за населението.

¹ SWOT = съкращение от английски език- Strengths - Weaknesses - Opportunities –Threats - анализ на силните и слабите страни на възможностите и заплахите

IV. Цели на общинската програма за управление на отпадъците и подпрограми за тяхното постигане

Отправна точка за определяне на стратегическите цели на Програмата за управление на отпадъците на Община Шумен за периода 2015-2020 г. са направените изводи от анализа на състоянието за управление на отпадъците на територията на общината, препоръките и изводите от SWOT анализът. В съответствие с новата политика за управление отпадъците и въведената йерархия, настоящата програма определя рамката за поетапно достигане на следните цели, съответстващи на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО):

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

V. План за действие с подпрограми и мерки за постигането на заложените цели

Планът за действие за постигане на целите включва идентифицираните мерки, обособени в отделни подпрограми. Изпълнението на включените в подпрограмите мерки ще доведе до изпълнението както на оперативните цели на всяка от подпрограмите, така и на стратегическите цели на Програмата.

Стратегическа цел	Подпрограма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.	Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.	<ul style="list-style-type: none"> - Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло. - Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците. - Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци. - Подпрограма за изпълнение задълженията на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци. - Подпрограма за подобряване на управлението на утайки от ГПСОВ.

Стратегическа цел	Подпрограма
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци.
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.	Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

Всяка от подпрограмите съдържа кратка въвеждаща текстова част, в която са представени ключови изисквания, предизвикателства и оперативни цели, както и основни съображения, свързани с постигане на целите. Мерките са представени в табличен вид съгласно Методологичните указания за разработване на план за действие на Методологията за стратегическо планиране в Република България, разработена от Съвета за административна реформа към Министерски съвет (2010 г.). Начинът на представяне на информацията е съобразен с *Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015г. на министъра на околната среда и водите.*

Съобразно принципите и политиките на общината, подпрограмите и плановете за действие могат да бъдат допълнени и/или променени от органа, който приема програмата, при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за управление на отпадъците и при смяна на законодателната рамка, която ги определя.

Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъците в Община Шумен

Настоящата програма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

1. Въведение и основни положения

В съответствие с изискванията на националното законодателство, управлението на битовите отпадъци е пряка отговорност на общината, на чиято територия те се образуват. Политиката на Община Шумен по управление на битовите отпадъци следва да се ръководи от йерархията за управление на отпадъците с първи приоритет предотвратяването на отпадъците, последвано от повторна употреба и рециклиране, оползотворяване и на последно място депониране.

Законодателната рамка за предотвратяването на отпадъците е очертана с Рамковата директива за отпадъците (2008/98/ЕО), чиито разпоредби са въведени в националното законодателство чрез Закона за управление на отпадъците. Съгласно чл. 29 точка 1 на Рамковата директива за отпадъците (РДО) на ЕС всяка страна членка на ЕС трябва да разработи Програма за предотвратяване на образуването на отпадъци.

В съответствие с Рамковата директива за отпадъците и изискванията на Закона за управление на отпадъците, в края на 2014 г. Министерският съвет одобри първата Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци (НППО), като неразделна част от Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

ЗУО изисква кметовете на общини да разработят и изпълняват програма за управление на отпадъците, като неразделна част от нея е Програма за предотвратяване образуването на отпадъци. Предвид разпоредбите на националното законодателство и стремежа на общината да въведе ефективни практики по предотвратяване на отпадъците, Община Шумен разработи настоящата подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Целта на тази подпрограма е насърчаване на населението, фирмите и институциите от страна на общината към различни мерки и методи, които да доведат до предотвратяване образуването на отпадъците, т.е. предприемане на конкретни действия, от които би могло да се намали образуването на отпадъците там, където е възможно.

2. Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Съгласно рамкова директива за управление на отпадъчните (2008/98/ЕО), под предотвратяване на образуването на отпадъци се разбира:

“Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- *количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;*

- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”.

Предотвратяването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането. В тази връзка мотото на Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци е „Най-полезният отпадък е този, който въобще не е възникнал”.

3. Цели на общинската подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в Община Шумен

3.1. Базова информация

Данните от анализа на образуваните отпадъци показва, че Община Шумен е със сравнително добри тенденции през последните години за запазване на постоянно количество генерирани битови отпадъци на жител. Определената норма на натрупване на отпадъците в Община Шумен е 542 кг./ж./г. По-ниските нива на нормата на натрупване на отпадъци в периода преди 2014 г. се обуславя от по-слабото информационно обезпечение за различните потоци отпадъци и не включването на част от тях в статистическите обработки.

За намаляване на количествата депонирани отпадъци е необходимо въвеждане на нови дейности по управление на отпадъците и осигуряване на необходимата инфраструктура за третиране на отпадъците в рамките на РСУО, в т.ч. предварително третиране (сепариране) на смесения битов отпадък и оползотворяване на биоразградимите отпадъци, чрез компостиране. Друга възможност за намаляване количеството на образуваните отпадъци е инвестиране в изграждането и поддържането на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба на отпадъци. Комплексното изпълнение на тези дейности ще намали съществено количеството на депонираните битови отпадъци. Въпреки това, при бъдещо икономическо развитие и повишаване на жизнения стандарт на населението, трябва да се запази тенденцията на намаляване на количество на генерираните битови отпадъци, като безспорно най-ефективният метод за това е предотвратяване на образуването им.

3.2. Основа за формулиране на целите съгласно изискванията в НППО

Както вече бе подчертано в европейското и в българското законодателство се определя пет-степенна йерархия за управление на отпадъците. Тази йерархия не трябва обаче да се разглежда като напълно „статична”, а трябва да се разбира, че предимство имат тези действия, които водят до изпълнение на основната цел, а именно прекъсване на връзката между икономическия растеж и свързаното с това вредно влияние върху човека и околната среда поради образуване на отпадъци (чл. 29, точка 2 на РДО и чл. 50 от ЗУО). В тази връзка предотвратяване образуването на отпадъци е съществена цел, но не е самоцел. Мерки за предотвратяването на отпадъци не би трябвало да са препоръчителни, ако не водят до общо намаляване на вредното влияние върху околната среда и човешкото здраве.

При определяне на целите трябва да се има предвид и техническите възможности за реализацията им, и правомощията на общинската администрация.

В чл. 31 и чл. 32 от ЗУО са определени конкретни цели при управлението на отпадъците, съгласно които до 2020 г. трябва да се постигне:

- ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.
- повторно употребените, рециклираните и оползотворените по друг начин строителни отпадъци трябва да достигне 70% от общото им тегло;
- при отпадъчните материали от хартия, картон, метал, пластмаса, стъкло – до 50% от тях, трябва да са разделно събрани и рециклирани. Системите за разделно събиране на опаковки задължително включват всички населени места с повече от 5000 жители.

Изпълнението на тези количествено измерими цели води и до намаляване на съответните количества образувани отпадъци.

Съгласно резултатите от направените анализи за съществуващото състояние и прогнози за развитие, в т.ч. и социално - икономическите аспекти, за постигане на Стратегическа цел 1 „Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване“ са определени оперативна цел и индикатори за изпълнението ѝ.

Оперативна цел: *Намаляване на количеството на генерирани отпадъците*

Оперативната цел е в синхрон с основната цел на европейската и националната политика в областта на околната среда „Прекъсване на връзката между икономическия растеж и нарастващото използване на ресурсите, което води до негативно влияние върху човека и природата“.

Като ежегоден индикатор за наблюдение е стойността на годишното количество образувани отпадъци (т/год.) за съответната година от програмния период, а като целеви индикатор – нормата на натрупване на битови отпадъци към 2020 г. - 564 кг/ж./год.

4. Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

Въпреки че Община Шумен вече е разработвала и приела програми в областта на управление на отпадъците, досега не са планирани и изпълнявани целенасочени мерки за предотвратяване образуването на отпадъци. В настоящата Програма за първи път се предвиждат конкретни взаимоотноувързани мерки в тази област.

Мерките са идентифицирани, като са отчетени мерките в Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, добрите практики и спецификите на общината по отношение на отпадъците и в демографски и социално-икономически аспект.

В Приложение № 4 към чл. 50, ал. 3, т. 2 на ЗУО са изброени 16 примерни мерки за предотвратяване на отпадъци, обособени в три групи:

- мерки, които могат да засегнат рамковите условия, свързани с образуването на отпадъци;
- мерки, които могат да засегнат фазата на проектиране и производство и разпространение;
- мерки, които могат да засегнат фазата на потребление и употреба.

Предложените мерки и дейности по предотвратяване образуването на отпадъци са трудно изпълними на местно ниво, поради факта, че общините нямат правомощия за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците. Въпреки това анализът на приложимостта на примерните мерки показва, че относими към компетенциите на местните власти и подходящи за прилагане в Община Шумен са:

- Въвеждане на система за домашно компостиране в населени места и райони под 3 хил. жители – съгласно Закона за управление на отпадъците, домашното компостиране се счита за мярка за предотвратяване образуването на отпадъци (оползотворяване на мястото на образуване). При тази мярка общината може да разработи различни програми и/или проекти за насърчаване на домашното компостиране. Мерките трябва да са насочени основно към живущите в селските райони на общината, където се генерира по-голям поток от растителни отпадъци. Друг вариант е разработване и търсене на финансиране на проекти за безплатно предоставяне на компостери на гражданите.
- Организиране на система за разделно събиране и инфраструктура за последващо оползотворяване на биоразградими отпадъци от домакинствата. Организирането на система за разделно събиране на тези отпадъци е и задължение на местната власт по *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци*. С изпълнението ѝ общината може едновременно да изпълни и мярката за предотвратяване и/или намаляване образуването на отпадъци.
- Създаване и организиране на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба на определени видове отпадъци по чл. 19, ал. 3, т. 8 от ЗУО.
- Информационните кампании насочени към населението си остават най-добрата и ефикасна мярка. Всички мерки, които общината набелязва не могат да се осъществяват, ако не се обхване най-големия генератор на отпадъци - населението. Необходимо е разработването на активни информационни кампании, с които ясно да се определят насоките и целите пред общината, да се изложат положителните и отрицателните страни на проблема, както и ползите за населението и околната среда от изпълнението на конкретните мерки.
- Провеждане на местна политика за разширена отговорност на производителя.

План за действие към Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в Община Шумен

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването на отпадъци.

Оперативна цел: Намаляване на количеството на отпадъците

Индикатори за изпълнение:

- Текущи – Количество образувани битови отпадъци в тон за година;
- Целеви - Норма на натрупване на битови отпадъци през 2020 г. - 564 кг./ж./г.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целиви	
Въвеждане на системата за домашно компостиране, чрез закупуване на компостери за предоставяне на домакинствата.	50 000	Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2020 г.	Предотвратяване образуването на отпадъци от растителен и хранителен произход	Брой закупени компостери	Брой на домакинствата прилагащи домашно компостиране	Община Шумен
Разработване на проект за създаване на центрове за поправка и повторна употреба, вкл. съдействие на юридически лица при интерес за изграждане на такъв тип центрове	Съгласно проект	Общински бюджет ОПОС ОП „Конкурентно способност и иновации“	2020 г.	Допълнително предотвратени отпадъци чрез предоставяне на услуги за удължаване на жизнения цикъл на стоки	Наличие на разработен и одобрен проект	Създаден център за поправка и повторна употреба на стоки	Община Шумен
Провеждане на информационни кампании за предотвратяването на битови отпадъци, ориентирани най-вече към: - намаляване на образуваните отпадъци; - устойчиво потребление; - участие в разделното събиране (разделяне при източника).	5 000	ОПОС Общински бюджет	2020 г.	Повишаване информираността на населението, което влияе пряко върху количеството образувани отпадъци	Брой реализирани кампании	До 2020 г. са проведени поне 4 информационни кампании	Община Шумен
Създаване на организация за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци от дейността на ресторанти, хотели, заведения за обществено хранене и др.		ОПОС Общински бюджет	2020 г.	Предотвратяване образуването на отпадъци и екологосъобразно третиране	Въвеждане на система за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци	Брой обхванато население и обекти в системата за разделно събиране	Община Шумен
Прилагане на икономически механизми, водещи до намаляване образуването на отпадъци.		ОПОС Общински бюджет	2020 г.	Предотвратяване образуването на отпадъци	Въведени механизми	Намаляване на количеството генерирани отпадъци към 2020 г.	Община Шумен

Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

1. Въведение и основни положения

Съгласно националното законодателство са вменени редица изисквания, които могат да бъдат приложени ефективно единствено на регионален принцип. Чрез чл. 19, ал. 3, т. 6 на ЗУО (обн. ДВ бр. 53/2012г.) се въвежда **задължение на кмета на общината за разделно събиране на образуваните битови отпадъци на територията на общината**, най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло.

Чрез **чл. 31, ал. 1, т. 1 на ЗУО** се определя изискването за постигане *на не по-късно от 1 януари 2020 г. на целта за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци.* С §15 на ЗУО са посочени сроковете за *поетапно постигане на целта от 50 на сто рециклиране в периода 2016 - 2020г.:*

- 1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 % от общото им тегло;*
- 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 % от общото им тегло;*
- 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 % от общото им тегло.*

Следва да се отбележи, че системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, които се осъществяват и финансират от организациите по оползотворяване чрез схемите за „разширена отговорност на производителя“, се отчитат и допринасят за постигане от общината на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Освен изискванията за разделното събиране на битови отпадъци и постигането на цели за рециклирането им са поставени също и задължения за предварително третиране на отпадъците, постъпващи в депа съгласно чл. 38 от Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г., изм. и доп., бр. 13 от 7.02.2017 г.).

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ отговорността за финансирането на предварителното третиране на отпадъците се поема от притежателя им или от лицето, което образува отпадъка. За смесените битови отпадъци отговорността за организирането и финансирането на предварителното третиране е на общинските администрации, тъй като

лицата, които са образували битовите отпадъци (населението) заплащат за целта „такса битови отпадъци“, която постъпва в общинските бюджети. Отговорността за предварителното третиране на строителните и производствените отпадъци е на притежателите им. В съответствие с дефиницията по §1, т. 25 от Наредба №6/2013г., за да бъде определена една операция с отпадъци като „предварително третиране“, тя трябва да отговаря на определени критерии:

- да е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортирането;
- да променя характеристиките на отпадъците с цел:
 - да се намали обема им, или
 - да се намалят опасните им свойства,
 - да се улесни по-нататъшното им третиране, или
 - да се повиши оползотворяемостта им.

Министърът на околната среда и водите е утвърдил със заповед № РД - 664 от 29.08.2014 г. **Ръководство за предварително третиране преди депониране на отпадъци**, в което са описани методите, които се използват за предварително третиране на отпадъците и степента, до която отпадъците трябва да бъдат предварително третирани. Съгласно ръководството, за да се счита, че сортирането е предварително третиране и отпадъците не се нуждаят от допълнителни операции по предварително третиране е необходимо то да допринесе съществено за намаляване на количеството или опасните свойства на отпадъците, за намаляване на риска за човешкото здраве или ограничаване вредното въздействие върху околната среда.

В допълнение, в ръководството се конкретизира, че сортирането на отпадъци чрез инсталация за сепариране се счита за предварително третиране, ако осигурява:

- Отделяне на необходимите количества оползотворими компоненти, така че да се изпълнят количествените цели за оползотворяване на масово разпространени отпадъци (т.е. изпълняват се изискванията за намаляване на обема на депонираните отпадъци, повишаване на оползотворимостта на добитите материали и улесняване на по-нататъшното третиране на отпадъците), или
- Отделяне на опасните отпадъци от общия отпадъчен поток (т.е. изпълнение на изискването за намаляване на опасните свойства на отпадъците).

2. Анализ и описание на съществуващото състояние и насоки за бъдещи мерки

Съгласно нормативната уредба, отделянето на рециклируеми и оползотворими отпадъци от потока битови отпадъци се осъществява посредством сътрудничество с организациите по оползотворяване и извършване на дейности по предварително третиране на отпадъците, преди тяхното депониране.

И при двата варианта Община Шумен е предприела мерки, чрез въвеждането на система за разделно събиране на отпадъци, чрез сътрудничество с организация по оползотворяване (Ооп) и чрез сключване на договор за предварително третиране на потока битови отпадъци през 2016 г.

Съгласно Заповед № 50/5.02.2018 г. на Изпълнителния директор на изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), Община Шумен е сред общините, които не са изпълнили целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло към 31.12.2016 г., а именно рециклиране най-малко на 40 на сто от общото им тегло.

Съгласно заповедта, за календарната 2016 г. Община Шумен е постигнала степен на рециклиране 35 %. Това показва, че прилагането на съществуващата система за управление на отпадъците не е достатъчно за постигане на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО.

В тази връзка трябва да се предприемат действия за изпълнение на изискванията на законодателството на регионален принцип. Община Шумен участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Шумен заедно с общините Венец, Велики Преслав, Каолиново, Каспичан, Нови пазар, Смядово и Хитрино.

В **Националния план за управление на отпадъците (2014-2020г.)** е предвидена комплексна инфраструктура за третиране на отпадъците за Регион Шумен, с която да се осигури изпълнението на целите по **чл. 31, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУО.**

- инсталация за компостиране (по т.5, Приложение №4 на НПУО 2014-2020);
- инсталация за предварително третиране на битови отпадъци (по т. 19, Приложение № 3 на НПУО 2014-2020).

В НПУО 2014-2020 г. - Таблица 9. *Предвидена за изграждане инфраструктура по сценарии 2 и 3 за всички РСУО, Глава X. Варианти/сценарии за бъдещото развитие на политиката по управление на отпадъците в следващия програмен период. Финансова оценка на сценариите*, е представена планираната инфраструктура за управление на отпадъците в Регион Шумен.

51	Шумен	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
	Капацитет							
	Инсталации за компостиране/анаеробно разграждане - капацитет (тона/г.)	0	0	0	0	0	17 000	0
	Сепарираща инсталация - капацитет (тона/г.)	0	0	46 000	0	0	0	0
	Депо - капацитет (тона/г.)	0	0	0	0	0	0	0
	Компостери (бр.)	0	0	0	0	0	0	11 027

Източник: таблица 9 от НПУО 2014-2020 г.

В тази връзка в Плана за действие към Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло, са предвидени мерки за цялостно прилагане изискванията на националното законодателство.

За постигане изискванията на чл. 31, ал. 1 от ЗУО е предвидено:

- *Изграждане на инсталация за предварително третиране и инсталации за компостиране, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Шумен“, в партньорство с останалите общини от Регионалното сдружение за управление на отпадъците.*

Подадено е проектно предложение от Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Шумен по процедура BG16M1OP002-2.006 – Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, финансирана по Приоритетна ос 2 „Отпадъци“ към Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.

Предвидени са също мерки:

- за информираност - фокусирани към публикуването от общината на информация за местоположението и условията за приемането и предаването на разделно събраните битови отпадъци;
- мерки, свързани с контрол за изпълнение и за осъществяване на разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от страна на стопански, търговски, административни, образователни и др. обекти.

**План за действие към Подпрограма
за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите
отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло**

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативна цел: Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.

Текущи индикатори:

- до 1 януари 2018 г. - мин. 40% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране

Целеви индикатор:

- до 1 януари 2020 г.- мин. 50% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	цели	
Изграждане на инсталация за предварително третиране, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Шумен	Съгласно проектно предложение	ОП „Околна среда 2014 – 2020 г. Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020 г.	Изградена инсталация за предварително третиране на битови отпадъци	Осигурено финансиране за изпълнението на проекта	Изпълнение на целта по чл. 31, ал. 1 от ЗУО до 01.01.2020 г. – мин 50% от общото тегло	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО
Изпълнение на договора за предварително третиране (сепариране) на битовите отпадъци с частните оператори на сепариращи инсталации – до въвеждане в експлоатация на Регионалната инсталация за предварително третиране на отпадъците.	Съгласно договор	Общински бюджет	до въвеждане в експлоатация на сепарираща инсталация в РСУО-Шумен	Отделяне на рециклируеми материали от общия поток смесени битови отпадъци	Повишаване количеството на отделените рециклируеми материали	Постигане на целите по рециклиране: до 01.01.2018 г. – мин 40% от общото тегло	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО

Актуализация на програма за управление на отпадъците на Община Шумен 2015 – 2020 г.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	цели	
Актуализиране и допълване при необходимост на системите за организирано сметосъбиране, с цел увеличаване количествата на отпадъците, преминаващи през инсталация за сепариране, преди тяхното депониране.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	При необходимост	Увеличаване на количествата рециклирани отпадъци	Количество отпадъци преминали през сепариране в тон за година	Отделяне на по-голямо количество отпадъци за рециклиране и изпълнение на целите	Община Шумен
Ежегодно преразглеждане и при необходимост оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.		ООп или лица с които е сключен договор за организиране на с-мата за разделно събиране.	2016-2020	Увеличаване на количествата разделно събрани отпадъци	Брой разположени съдове за разделно събиране на отпадъци	Създадена ефективна система	Община Шумен, ООп
Оказване на съдействие на физически и юридически лица към изграждане на площадки за предаване и третиране на отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло.		-	2016-2020	Увеличаване на местата за предаване на тези отпадъци	Брой изградени площадки	Увеличаване на количеството предадени за рециклиране отпадъци	Община Шумен
Увеличаване размера на санкциите, заложи в Общинските наредби за смесването на определени отпадъци и изхвърлянето на рециклируеми и оползотворими такива в контейнерите за смесени отпадъци.	-	-	2016-2020	Повишаване ефективността на системата за разделно събиране	Променена нормативна уредба	Увеличена наказателна отговорност	Община Шумен
Провеждане на информационни кампании сред населението за разделно събиране и рециклиране на отпадъците.		-	2016-2020	Повишаване информираността на населението	Брой реализирани информационни кампании	Ежегодно до 2020г. са проведени съответните кампании	ООп Община Шумен
ООп и/или всички лица, с които общината има сключен договор за извършване на дейности с битови отпадъци, в т.ч. оползотворими отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси, стъкло, предоставят на Община Шумен ежегодни справки за количествата събрани и предадени за оползотворяване в т.ч рециклирани отпадъци.		-	2016-2020	Информационна обезпеченост във връзка с постигане целите за повторна употреба и рециклиране	Количества разделно събрани и рециклирани отпадъци в тон за година	Всички ООп и юридически лица са представили навременна и пълна информация	ООп и/или всички лица, с които общината има сключен договор

Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. за биоотпадъците на територията на Община Шумен

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

1. Въведение и основни положения

Съгласно дефинициите в Допълнителните разпоредби, §1 на ЗУО:

„Биоотпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

„Биоразградими отпадъци“ са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

За тези потоци битови отпадъци българското законодателство въведе конкретни количествени цели за разделно събиране и рециклиране, както и цели за отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата за битови отпадъци, а именно:

– чл. 31, ал. 1, т. 2 на ЗУО определя, че най-късно до 31 декември, 2020 г. трябва да се ограничи количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

В съответствие с чл. 8, ал. 1 на *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци*, приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г. (Обн. ДВ, бр. 11 от 31.1.2017 г.), разпределението на задълженията между отделните общини в съответния регион по чл. 49, ал. 9 от ЗУО за изпълнение на целите за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци се определя с решение на общото събрание по на регионалното сдружение за управление на отпадъците (РСУО) - чл. 26, ал. 1, т.6 на ЗУО.

Съгласно чл. 5, ал. 2 от *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци*, „Биоотпадъците се събират разделно при източника на образуване“. Биоотпадъците, получени в резултат на механичното сепариране на смесени битови отпадъци, не се считат за разделно събрани (чл. 5, ал. 3). Наредбата регламентира, че „за разделно събрани се считат биоотпадъците със съдържание на примеси не повече от 10 на сто от общото количество, което е събрано разделно при източника на образуване“ (чл. 5, ал. 4).

В допълнение Наредбата изисква кметовете на общини да осигурят разделно събиране и оползотворяване на цялото количество на образуваните биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община.

Разделно събраните биоотпадъци се оползотворяват единствено чрез дейностите, обозначени със следните кодове по приложение № 2 към § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на ЗУО:

- R 3 - рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация), и/или
- R 10 - обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието или околната среда.

При планирането на мерки по тази подпрограма трябва да се вземат предвид също и следните разпоредби:

- Целите се считат за изпълнени при условие, че биоотпадъците са събрани разделно при източника на образуване, транспортирани и предадени за оползотворяване.
- Дейността по компостиране на място се счита за дейност по предотвратяване образуването на отпадъците и не се отчита за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО.

Въведени са икономически инструменти, стимулиращи общините да подобрят показателите за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, като тези от тях, които изпълняват посочените цели за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци се освобождават от 50% от дължимите отчисления за депониране.

2. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки.

В *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци* са поставени конкретни изисквания за организирането на системи за разделно събиране на биоотпадъците. Целта е обхващане на почти всички източници на генериране на биоотпадъци, които да се събират и третират отделно от битовите отпадъци, като по този начин се избягва смесването на отпадъците.

Община Шумен има изградена система за разделно събиране на градински и дървесни отпадъци от поддържането на зелените площи в град Шумен.

Към настоящият момент в Община Шумен няма въведена **система за разделно събиране на хранителни и кухненски отпадъци** от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти. Не са осигурени и необходимите съдове и техника за събиране и извозване на разделно събраните хранителни и кухненски отпадъци, както и необходимата инфраструктура за оползотворяването им. На територията на Община Шумен и останалите общини от регионалното сдружение няма изградено съоръжение за третиране на биоотпадъците от хранителен произход.

Община Шумен има изготвен окончателен доклад за „Анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на общината в продължение на една година – четири сезона“. Анализът е извършен в периода от август, 2015 до юли, 2016 г. Въз основа на доклада са определени количествата на биоразградимите отпадъци и се предлагат мерките, описани в тази подпрограма.

Мерките за постигане на целите, заложи в националното законодателство, които могат да се предприемат от Община Шумен са:

- *Изграждане на компостираща инсталация, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Шумен, в партньорство с останалите общини от Регионалното сдружение за управление на отпадъците.*

Подадено е проектно предложение от Регионално сдружение за управление на отпадъците - регион Шумен по процедура BG16M1OP002-2.006 – Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, финансирана по Приоритетна ос 2 „Отпадъци“ към Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.

План за действие към подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. за биоотпадъците

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативна цел: Достигане на целите за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци.

Целеви индикатори:

- През 2020 г. количеството депонирани биоразградими битови отпадъци е до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.

В настоящата подпрограма не са включени мерки, които имат пряко отношение към постигане на набелязаните цели, но са включени в други подпрограми. Такива мерки са свързани с разделното събиране, оползотворяването и рециклирането на битовите отпадъци от хартия и картон, включително и опаковки от същия материал, тъй като те са едновременно и биоразградими отпадъци.

Актуализация на програма за управление на отпадъците на Община Шумен 2015 – 2020 г.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целиви	
Въвеждане на система за разделно събиране на хранителните биоотпадъци от домакинствата и обекти за производство и търговия с храни в град Шумен.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020г.	Предотвратяване попадането на биоотпадъци в контейнерите за смесени отпадъци	Брой дом./обекти обхванати от системата за разделно събиране	количество разделно събрани биоотпадъци (т/год.)	Община Шумен
Изготвяне на график за обслужване на съдовете за събиране на биоотпадъци и публикуването му на сайта на общината.		Общински бюджет	2016-2020г.	Създаване на прозрачност при управление на биоотпадъците.	Изготвени графици за периода и честотата на събиране.	Създадена ефективна система	Община Шумен
Изграждане на компостираща инсталация, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Шумен	Съгласно проектно предложение	ОП „Околна среда 2014 – 2020 г. Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020 г.	Оползотворяване на количеството генерирани биоразградими отпадъци	Осигурено финансиране за изпълнението на проекта.	Изградена компостираща инсталация Изпълнение на целта по чл. 31, ал. 1, т. 2 от ЗУО	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО
Закупуване и разполагане на контейнери за събиране на биоотпадъците при източника на образуване	Съгласно проектно предложение	Общински бюджет ОП „Околна среда 2014 – 2020 г. Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020 г.	Разширена система за разделно събиране на биоотпадъци	Брой закупени съдове	Изпълнение на целта по чл. 31, ал. 1, т. 2 от ЗУО	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО
Закупуване на специализирани транспортни средства за обслужване на контейнерите за биоотпадъците (на регионален принцип)	Съгласно проектно предложение	Общински бюджет ОП „Околна среда 2014 – 2020 г. Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020 г.	Разширена система за разделно събиране на биоотпадъци	Брой закупени транспортни средства за превоз на разделно събрани биоотпадъци	Разделно събраните биоотпадъци се събрат и транспортират до инсталацията за компостиране	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО
Закупуване на специализирана техника за шредиране на отпадъците и за пресяване на готовия компост, която да се използва на регионален принцип	Съгласно проектно предложение	Общински бюджет ОП „Околна среда 2014 – 2020 г. Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020 г.	Оползотворяване на количеството генерирани биоразградими отпадъци	Закупена специализирана техника	Закупена специализирана техника	Община Шумен, съвместно с Общините партньори в РСУО

Актуализация на програма за управление на отпадъците на Община Шумен 2015 – 2020 г.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целиви	
Създаване на система за домашно компостиране на БрБО в населени места под 3 хил. жители.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020 г.	Предотвратяване образуването на биоотпадъци	Брой закупени компостери	Увеличаване броя на домакинствата прилагачи домашно компостиране	Община Шумен
Повишаване на информираността на населението за ползите и изискванията за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020 г.	Повишаване информираността на населението	брой на проведени информационни кампании	Увеличаване на количеството събрани БрБО чрез общинската система	Община Шумен
Изготвяне на отчети и докладване изпълнението на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци		-	2016-2020 г.	Информационна обезпеченост във връзка с постигане целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци и намаляване на количеството депонирани БрБО	Количествата разделно събрани оползотворени биоотпадъци в тон за година	Депонирани БрБО към 2020 г. – 109 кг/ж/год.	Община Шумен

Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

Отпадъците от строителството и разрушаването във висока степен подлежат на рециклиране и повторна употреба и от проблем за околната среда те могат да се превърнат в ценен ресурс. Ето защо според европейското законодателство до 2020г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло. С §15 от ПЗР на ЗУО са определени поетапно по години целите за рециклиране и друго оползотворяване, за да се достигне крайната цел през 2020 г.:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Анализът на нормативната уредба показва, че общините в страната, имат следните отговорности, произтичащи от националното законодателство:

- ❖ организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
- ❖ когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, има задължение:
 - да разработва план за управление на строителните отпадъци като част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж;
 - да изпълни плана за управление на отпадъците;
 - да влага в строежите определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи;
 - да осигури селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове строителни отпадъци в минимални количества.
- ❖ да одобрява плановете за управление на строителни отпадъци като неразделна част от инвестиционните проекти, когато общината е компетентен орган по ЗУТ, както и да одобрява отчетите за изпълнение на плана за управление на отпадъците, в предвидените от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали случаи.

Анализите на строителните отпадъци и на инфраструктурата за строителните отпадъци показват, че до 2014г. строителни отпадъци са били оползотворявани за рекултивация на кариера „Мътница“ и на Регионалното депо за неопасни отпадъци в кв. Дивдядово – предимно изкопни земни маси, които се оползотворяват като се използват за запръстяване

на депонираните в клетките отпадъци. Към момента генерираните на територията на общината строителни отпадъци се оползотворяват, чрез използването им при рекултивация на нарушени терени в кариера „Златна нива“, стопанисвана от „Голдън Фийлд“ ООД. Община Шумен е сключила договор с „Голдън Фийлд“ ООД, за извършване на дейности по третиране на строителни отпадъци. Дружеството разполага със собствена площадка и техника за натрошаване и извършва сортиране на строителните материали.

Осигурени са специализирани съдове за изхвърляне на строителни отпадъци в град Шумен, като по този начин се предоставя възможност на гражданите да изхвърлят малки количества (до 1 куб. м) строителни отпадъци, образувани при извършване на козметични ремонти дейности. Контейнерите са поставени в три различни точки на града в близост до магазини за строителни и ремонтни дейности и борси.

При наличие на строителни отпадъци от ремонтна дейност в количества над 1m^3 , гражданите могат да се обърнат към фирми, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за предоставяне на специализиран контейнер за събиране и извозване на строителните отпадъци.

**План за действие към подпрограма
за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци**

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

Оперативната цел - Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

Текущи индикатори: до 01.01.2018 г. минимум 55% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.

Целеви индикатор: до 01.01.2020 г. минимум 70% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.

Мерките, включени в настоящата подпрограма, са свързани с осигуряване на информационна безопасност на общината във връзка с изпълнение на посочените по-горе ангажименти.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	цели	
Организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020	Изпълнение на изискванията на чл.19, ал.3 т.5 от ЗУО	Сключване на нови или подновяване на договор с фирми за третиране на строителни отпадъци.	Предотвратяване депонирането на ОСР чрез оползотворяване.	Община Шумен
Водене на отчетност за количествата на предадени и оползотворени строителни отпадъци за общински обекти.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020	Водене на отчетност и контрол върху ОСР	Отчети за образувани и третирани ОСР	Създадена база данни за ОСР	Община Шумен
Водене на отчетност за количествата на вложените рециклирани материали в строителството за общински обекти.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020	Изпълнение на изискванията на законодателството	Количества вложени рециклирани строителни материали	Изпълнение на целите за влагане на рециклирани ОСР	Община Шумен
Съгласуване и одобрение на планове за управление на строителни отпадъци, когато общината е компетентен орган по ЗУТ.		Общински бюджет	2016-2020	Изпълнение на целите за ОСР	Брой съгласувани проекти.	Изпълнение на целите за влагане на рециклирани ОСР	Община Шумен

Подпрограма за изпълнение задълженията на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

1. Въведение и основни положения

С националното законодателство са поставени годишни количествени цели за рециклиране и оползотворяване на шест групи масово разпространени отпадъци:

- Отпадъци от опаковки - от 2004 г.
- ИУМПС - от 2005 г.
- ИУЕЕО - от 2006 г.
- Отпадъчни масла и нефтопродукти - от 2006 г.
- Отпадъци от батерии и акумулатори - от 2006 г.
- Отпадъци от гуми - от 2011 г.

Целите за оползотворяване и рециклиране на шестте групи широко разпространени отпадъци се осъществяват и финансират на Национално ниво, основно от организациите по оползотворяване и/или лица, изпълняващи задълженията си самостоятелно, чрез прилагане на схемите за „разширена отговорност на производителя“.

За изпълнение на националните цели в ЗУО е вменено задължение и на органите на местната власт, които с помощта на организации и/или фирми, притежаващи разрешения за дейности с отпадъци организират разделното събиране на масово разпространените отпадъци, образувани от дейността на домакинствата. Подзаконовите документи за управлението на масово разпространените отпадъци се отнасят за всеки конкретен вид поотделно и поставят условия и изисквания за осъществяване на дейностите по управлението им.

Съгласно нормативните изисквания, кмета на общината е отговорен за събиране на отпадъците от населението, следователно и за организиране и подпомагане на дейностите по разделното събиране на масово разпространени отпадъци и предаването им за оползотворяване.

В съответствие с националните политики и изисквания, Община Шумен си поставя следната **Оперативна цел** - *Изпълнение задълженията на общината относно съдействие при организиране на системите за разделно събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.*

2. Анализ и описание на съществуващото състояние

За управление на специфичните потоци масово разпространени отпадъци, включващи негодни за употреба автомобилни гуми, батерии и акумулатори, излезли от употреба МПС, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, Община Шумен е сключила договори с организации по оползотворяване и/или други лица притежаващи необходимите разрешителни за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО.

В настоящата подпрограма не са включени мерки за разделното събиране и оползотворяването на отпадъци от опаковки, т.к. те са разгледани и включени в *Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло*. Въпреки това е важно да се отбележи, че изпълнението им има пряко отношение към постигането на набелязаните оперативни цели в двете подпрограми и на заложената Стратегическа цел 2.

2.1. Електрическо и електронно оборудване (ЕЕО)

Чрез *Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)* са вменени изисквания на местната администрация за оказване на съдействие на организациите по оползотворяване (ООп) и на лицата, които изпълняват задълженията си индивидуално, в т. ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на ИУЕЕО.

Вариантите за изпълнение на изискванията са няколко:

- ❖ Съдействие на организациите по оползотворяване, чрез определяне на места и организиране на система за разделно събиране на тези отпадъци. Местата могат да бъдат обособени площадки за предаване на отпадъците и/или места за разполагане на специализирани контейнери за този вид отпадък.
- ❖ Сключване на договор с частни лица, притежаващи площадки за предаване на отпадъци и които имат издаден разрешителен документ по реда на ЗУО за дейности с ИУЕЕО. При този вариант, чрез договор за сътрудничество могат да се ползват вече изградените площадки на частни лица и гражданите да се насочват за предаване на отпадъците от ИУЕЕО на тях.
- ❖ Третия вариант, за изпълнение на задълженията на Наредбата е сключване на договор с организация по оползотворяване за събиране на отпадъците от ИУЕЕО на мястото на образуването им, т.е. от домакинствата.

Община Шумен има сключен договор с организация за оползотворяване на ИУЕЕО – „Грийнтех България“ АД, гр. София за сътрудничество при разделното събиране и оползотворяване на ИУЕЕО. Дейността по разделно събиране, транспортиране и последващо третиране на ИУЕЕО се осъществява и финансира от ООп на ИУЕЕО. Съгласно договорените отношения организацията по оползотворяване има задължения, да предоставя информация на общината за количествата събрани и предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци от ИУЕЕО, да финансира и организира съвместно с Възложителя информационни кампании за широката общественост.

Община Шумен като Възложител по договора се задължава: да определя местата за предаване на ИУЕЕО; провежда съвместни кампании за информиране на обществеността за изискванията и възможностите на системата за разделно събиране на ИУЕЕО; да представя на интернет – страницата си точните местонахожденията на площадките, до които гражданите и фирмите могат да извозват и предават ИУЕЕО.

Събирането на отпадъци от електрическо и електронно оборудване се провежда два пъти годишно, на определените за целта места разположени в град Шумен:

- в двора на бившето Пето основно училище;
- на паркинга на Регионалната библиотека;
- на ул. „Дедеагач“ № 28 в кв. „Тракия“ (площадката на обръщача пред заведението „Бай Данчо“).

В резултат от компаниите са събрани и предадени за рециклиране общо 2 672.5 кг ИУЕЕО за 2016 г. и 3 863 кг ИУЕЕО за 2017 г.

Съгласно нормативните изисквания в Община Шумен, **разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)**, се прилага още чрез:

1). Лицата извършващи продажба на крайни потребители на територията й.

Всички дистрибутори и лица, които извършват продажба на ЕЕО на крайните потребители, са задължени да:

- приемат без заплащане от страна на крайните потребители ИУЕЕО, образувано в бита, в същото количество, от сходен вид и изпълняващо същите функции, както и закупеното от потребителя;
- поставят съдове за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, на територията на обекта, където извършват продажбата;
- поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на ИУЕЕО, образувано в бита, другите налични места за предаване на ИУЕЕО и информация, че притежателите на такъв вид отпадъци следва да ги предадат на лица, притежаващи разрешение по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците за тяхното по-нататъшно екологосъобразно третиране.

Лицата, които пускат на пазара ЕЕО с вградени батерии и акумулатори, отговарят и за разделното събиране, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на негодните за употреба батерии и акумулатори, образувани в резултат на предварителното третиране на ИУЕЕО.

В изпълнение на принципа за „Разширената отговорност на производителя“ всички лица, които извършват продажба на ЕЕО на територията на общината имат разположени съдове за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

2). Събирателни пунктове, разположени на територията на общината.

На сайта на общината е публикуван списък на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци от ИУЕЕО на територията на Община Шумен.

2.2. Батерии и акумулатори

Изискванията в Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) са идентични с тези в Наредбата за ИУЕЕО. Най-често прилаганата практика в страната за събиране и предаване на тези тип отпадъци е организиране на система за разделното им събиране, чрез поставяне на съдове за портативни батерии, които са разположение в училища, административни и други сгради за обществено ползване. Обслужването им е посредством подаване на заявка до организацията по оползотворяване при запълване на обема им. Този вариант е удачен поради лесната достъпност на кошчетата на повече места и същевременно с това се осъществява и контрол.

В изпълнение на принципа за „Разширената отговорност на производителя“ всички търговски обекти на територията на общината имат разположени съдове за разделно събиране на негодни за употреба батерии.

Община Шумен има сключен договор за сътрудничество с организацията по оползотворяване на НУБА - „Рекобат“ АД, гр. София.

Съгласно нормативните изисквания в Община Шумен, **разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)**, се прилага още чрез:

1. лицата извършващи продажба на крайни потребители на територията ѝ.

Всички лица, които извършват продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайните потребители са длъжни да:

- приемат без заплащане от страна на крайните потребители портативни и/или автомобилни НУБА, в същия вид, който продават на обекта;
- поставят съдове за разделно събиране на НУБА, на територията на обекта, където извършват продажбата;
- поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на НУБА, други налични места за предаване на НУБА и информация, че НУБА се събира задължително с електролит;

Крайните потребители могат да върнат портативни и/или автомобилни НУБА на територия на търговски обект, в който се предлагат батерии и акумулатори от същия вид, без да закупуват нови.

2.3 Масла и нефтопродукти

В Наредбата за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти задълженията на органите на местното самоуправление са:

- Определяне на местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината;
- Съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване.

Тук вариантите за определяне на местата за смяна на отработени масла са идентифициране и посочване на гражданите на всички оторизирани сервиси, където в общината се извършва тази дейност. Необходимо е да бъде изготвен списък с местата и лицата, отговорни за дейността, който да бъде публично оповестен. Към местата за смяна на отработени моторни масла се включват сервизите и бензиностанциите, отговарящи на изискванията на ЗУО или подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

➤ *Задължения на лицата притежаващи или извършващи дейности с отработени моторни масла*

Еднолични търговци и юридически лица, предлагащи за продажба моторни и трансмисионни масла, са задължени да поставят на подходящи и достъпни места в търговските си обекти списък на определените места за смяна на отработени моторни масла.

Всички лица, които извършват смяна на масла са задължени да сключват договор, с който се гарантира събирането и предаването на отработени масла или отпадъчни нефтопродукти за оползотворяване.

Лицата, които притежават отработени моторни масла и отпадъчни нефтопродукти, образувани от бита или стопанската им дейност, са длъжни да ги предават чрез приемно-предавателен протокол за оползотворяване и/или обезвреждане на определените от общината места или на лица, притежаващи съответното разрешение по чл. 35 от ЗУО или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

2.4. Негодни за употреба гуми

Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (ИУГ) вменява отново същите изисквания както на по-горните специфични отпадъци, а именно определяне на места за събиране на ИУГ на територията на общината и съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване до предаването им за оползотворяване.

И тук вариантите са сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУГ, за което е необходимо общината да разполага с площадка където да съхранява посочените отпадъци и/или сключване на договор с оторизирано лице, което експлоатира действаща площадка. Друг вариант е сключване на договор с оторизиран автосервиз за смяна на гуми, който вече има сключен договор с организация по оползотворяване или лице, притежаващо разрешителен документ по ЗУО за предаване на негодните за употреба гуми.

Община Шумен извършва разделно събиране и оползотворяване на излезли от употреба гуми, чрез сключен договор за сътрудничество с организация по оползотворяване „Гумирек“ АД, гр. София.

Дейността по разделно събиране, транспортиране и последващо третиране на излезли от употреба гуми се осъществява и финансира от организацията по оползотворяване.

Съгласно договорените отношения организацията по оползотворяване има задължения за:

- организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезли от употреба гуми и предаването им за предварително третиране, рециклиране и/или оползотворяване;
- да предоставя информация на общината за количествата събрани и предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци от гуми;
- да финансира и организира съвместно с Възложителя информационните кампании за широката общественост.

Община Шумен от своя страна се ангажира да съдейства на организацията по оползотворяване за осъществяване на дейностите по разделно събиране на излезлите от употреба гуми, да оповестява съвместно с организацията по оползотворяване местата за предаване на негодните за употреба гуми.

Събирането на излезлите от употреба гуми се провежда кампанийно два пъти годишно, на определените за целта места разположени в град Шумен. **В резултат от кампаниите са събрани и предадени за рециклиране общо 26 680 кг за 2016 г. и 120 090 кг за 2017г.**

- *Задължения на лицата притежаващи или извършващи дейности с негодни за употреба гуми*

Всички лица, които извършват продажба или смяна на автомобилни гуми са длъжни да приемат без заплащане от страна на крайните потребители излезли от употреба гуми, като за целта поставят на видно място в търговските обекти табла, съдържащи информация за местата, както и начина за приемане на излезлите от употреба автомобилни гуми.

Гражданите, едноличните търговци и юридическите лица са задължени да предават излезлите от употреба гуми на определените от общината събирателни пунктове или на лица, притежаващи разрешителен документ по ЗУО за събиране и предаване на негодните за употреба гуми.

2.5. Излезли от употреба моторни превозни средства

Съгласно определените с Наредбата изискванията за третиране на отпадъците от излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), основните задължения на местната администрация са:

- определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на ИУМПС на територията на общината.
- организира дейностите по събирането на ИУМПС и предаването им в центрове за разкомплектоване, за което уведомява звеното „Пътна полиция“ при областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.

Конкретни мерки при управлението на тези отпадъци са:

- Изготвяне на указания и правила за събиране на излезли от употреба МПС, находящи се на територии общинска и/или държавна собственост;
- Информирание на обществеността за местата, където могат да предадат ИУМПС;
- Оказване на съдействие на организациите по оползотворяване;
- Контрол на всички площадки на територията на общината, приемащи ИУМПС;

Подробно задължения на лицата притежаващи или извършващи дейности с ИУМПС са разписани в *Наредба за управление на отпадъците в Община Шумен*, приета с Решение № 919 от 17.02.2015 г., изм. и доп. с Решение № 424 от 30.03.2017 г. на Общински съвет Шумен.

Община Шумен организира система за разделно събиране на отпадъците от излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС). Съгласно изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 7 от ЗУО на територията на Община Шумен е осигурена площадка за предаване и последващо третиране (разкомплектоване) на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС).

Община Шумен, от своя страна предприема необходимите действия съобразно нормативната уредба за издаване на предписания към граждани и фирми за отстраняване от обществените пространства на ИУМПС - тяхна собственост. Предоставя съответната информация на лицето, с което има сключен договор, което се задължава да извози, съхранява и/или подложи на последващо разкомплектоване и оползотворяване ИУМПС.

През 2017 г. са образувани 68 процедури по принудително премахване на ИУМПС, които не са били доброволно премахнати от общински терени като 13 от тях са транспортирани до център за разкомплектоване след издадени и влезли в сила заповеди от кмета на Община Шумен.

**План за действие към
подпрограма за изпълнение задълженията на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на
масово разпространени отпадъци**

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване риска от депонирането им“

Оперативна цел - Изпълнение задълженията на общината относно съдействие при организиране на системите за разделното събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Текущи индикатори – Увеличаване количеството разделно събрани и оползотворени МРО от територията на общината.

Целеви индикатор – Създадена е ефективна система с участието на всички задължени лица по схемите за МРО

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целиви	
Организиране на дейности по разделно събиране на следните потоци МРО: ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ, отработени масла и нефтопродукти, чрез сключване на договори с ООп или други лица, притежаващи необходимите разрешителни по ЗУО.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020 г.	Увеличаване на количествата разделно събрани и рециклирани отпадъци	Сключени договори за разделно събиране на отпадъци. Количество на разделно събраните МРО в тон за година.	До 2020 г. 50% от теглото на образуваните отпадъци да бъдат разделно събрани и рециклирани	Община Шумен
Осведомяване на обществеността за обекти, в които се извършва приемане на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ и отработени масла.		Общински бюджет	2016-2020 г.	Прозрачност и информираност при управление на МРО	Създаден и публикуван на сайта на общината регистър/списък на обектите	Актуализиране и поддържане на списъка	Община Шумен
Организиране на съвместни кампании с организацията по оползотворяване или други лица, с които общината има сключен договор за разясняване и предоставяне на информация относно разделно събиране и оползотворяване на МРО		ООп Общински бюджет	2016-2020 г.	Повишаване на информираността на населението	брой на проведени информационни кампании	Увеличаване на количеството МРО предадени за оползотворяване – т/г.	Община Шумен, ООп, лица с които има сключен договор
Водене на ежегодна отчетност за количествата на събрани и предадени за оползотворяване МРО от ООп или лица, с които общината има сключен договор.		Общински бюджет	2016-2020 г.	Информационна обезпеченост във връзка с постигане на целите за рециклиране и оползотворяване	Увеличаване количествата на МРО предадени за оползотворяване – т/г.	Създадена база данни МРО	ООп, лица с които има сключен договор
Изграждане на пилотен общински център за събиране на опасни отпадъци от домакинства		ПУДООС БШПС Общински бюджет	2020 г.	Изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 9 от ЗУО	Изграден и въведен в експлоатация център	Количество (т/г) на събраните опасни отпадъци от бита	Община Шумен

Подпрограма за подобряване на управлението на утайки от градски пречиствателни станции за отпадни води

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

Настоящата подпрограма е съобразена с разработената и одобрена през 2016 г. „Програма за управление на утайките, формирани при пречистване на отпадъчните води на гр. Шумен до 2020 г.“

1. Въведение и основни положения

Утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ) представляват органична фракция, която се получава в резултат на пречистването на отпадъчните води след утаяването на остатъчните вещества. Съществуват редица възможности за оползотворяване и обезвреждане на утайките от ГПСОВ. Някои от тях са дългогодишни добри практики например, оползотворяването им като почвен подобрител върху земеделски земи и при рекултивация на нарушени терени. Друг по-съвременен подход за тяхното оползотворяване е използването им като гориво за производство на енергия.

В Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци са регламентирани изискванията на Европейската директива относно депонирането на отпадъци. Тя забранява депонирането на течни сурови утайки и предполага нарастваща нужда от създаването на възможности за третиране и оползотворяване на утайките от пречистване на отпадъчни води, произтичаща от изискването за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.

В националния стратегически план за управление на утайките (НСПУУ) от ГПСОВ в България за периода 2014-2020 г. са дефинирани следните национални цели:

- Рециклиране и материално оползотворяване на следните количества образувани утайки от ГПСОВ до 2020 г.:
 - 55% до края на 2016 г.
 - 60% до края на 2018 г.
 - 65% до края на 2020 г.
- Енергийно оползотворяване на следните количества образувани утайки от ГПСОВ до 2020:
 - 10% до края на 2016 г.
 - 20% до края на 2018 г.
 - 35% до края на 2020 г.
- Нулево депониране и нецелево временно съхранение на утайки до 2020г.

2. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки.

На територията на общината функционира една ГПСОВ, за пречистване на отпадъчните води от град Шумен.

ПСОВ – Шумен е въведена в експлоатация през 2002 г., като на първия етап е изградено само механично стъпало с проектен капацитет от 223 000 ЕЖ. През 2016 г. е изградено биологично стъпало с отстраняване на азот и фосфор за ПСОВ – Шумен, в рамките на проект „Подобряване на водния цикъл на град Шумен – II етап“. Капацитета на биологичното стъпало е 132 000 ЕЖ.

Актуална ситуация – процес на третиране на утайките

Към момента метантанковете са в процес на запълване с утайка, след което предстои провеждане на измервания с цел въвеждането им в експлоатация. Получената първичната утайка, в резултат от механичното пречистване се уплътнява гравитачно и след кондициониране с коагуланти утайката се подлага на обезводняване с цел намаляване на обема ѝ. Обезводняването се извършва по механичен път – с камерна филтър - преса.

Бъдеща ситуация – анаеробна стабилизация на утайките

С изграждане на биологичното стъпало е предвидено смесената първична и излишна активна утайка да се стабилизират в анаеробни условия (метантанкове), в които при мезофилен режим с температура около 35°C се намалява органичното съдържание и се отстраняват голяма част от патогенните микроорганизми. Отделеният биогаз, при анаеробната стабилизация ще се използва за производство на топлинна и електрическа енергия в когенераторна инсталация, която ще се ползва за нуждите на пречиствателната станция.

Съгласно одобрената Програма за управление на утайките, формирани при пречистване на отпадъчните води на гр. Шумен до 2020 г., са приети следните възможни варианти за оползотворяване на утайките:

- Оползотворяване в земеделието;
- Рекултивация на нарушени терени, в т.ч. укрепване и стабилизиране на свлачища;
- Оползотворяване чрез използването им за запръстяване в регионалното депо за неопасни отпадъци Шумен на основание условие 11.5.2 от Комплексно разрешително № 349-Н0-И0-А1/2015 г.

План за действие към

Подпрограма за подобряване на управлението на утайки от градски пречиствателни станции за отпадни води

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.

Оперативната цел - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени утайки от ПСОВ.

Целеви индикатор: - Оползотворява се цялото количество генерирани утайки от ГПСОВ на територията на Община Шумен.

Мерки/Дейности	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целеви	
Реализиране на проект „Подобряване на водния цикъл на гр. Шумен“, в т.ч. разширение на ПСОВ за осигуряване на вторично (биологично) пречистване, изграждане на метантанкове за стабилизиране на утайките и оползотворяване на полученият биогаз чрез ко-генерация.	-	ОПОС 2014-2020г.	2016-2020	Развитие и разширение на инфраструктурата за оползотворяване на генерираните утайки.	Одобрен проект за финансиране по ОПОС 2014-2020 г.	Изградени съоръжения	Оператор ПСОВ и Община Шумен
Оползотворяване на образуваните утайките от ПСОВ чрез: - влагане в земеделието; - рекултивация на нарушени терени; - използването им за запръстяване в регионалното депо за неопасни отпадъци Шумен.	-	Оператор ПСОВ	2016-2020	Намаляване на количествата депонирани утайки.	Увеличаване на количество утайки предадени за оползотворяване.	Нулево депониране на утайки до 2020г.	Оператор ПСОВ Община Шумен
Провеждането на периодичен мониторинг на параметрите, характеризиращи качеството на утайките и определящи годността им за определени начини за третиране или оползотворяване.		Оператор ПСОВ	2016-2020	Определяне и контролиране на опасния характер на утайките и възможностите за оползотворяване.	Увеличаване на количество утайки предадени за оползотворяване	Нулево депониране на утайки до 2020г.	Оператор ПСОВ

Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 3: „Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда“

Депонирането на отпадъците стои на най-ниското ниво в йерархията на управление на отпадъците, въведена с европейското и с националното законодателство. Основна част от усилията на национално и местно ниво за подобряване управлението на отпадъците са насочени към управление и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци, което може да се постигне чрез няколко групи мерки:

- ползване на депа, отговарящи на екологичните нормативни изисквания, които минимизират рисковете за околната среда;
- чрез намаляване на количествата депонирани отпадъци посредством увеличава дела на рециклираните и оползотворени отпадъци;
- закриване и рекултивация на старите депа за отпадъци с преустановена експлоатация;
- последващи следексплоатационни грижи и мониторинг на закритите депа;

Част от мерките, свързани с подобряване на йерархията за управление на битовите отпадъци (рециклиране и оползотворяване на биоразградимите и рециклируемите отпадъци от хартия, метал, пластмаса и стъкло и др.), както и на строителните отпадъци, включени в предходните подпрограми, имат съществен принос и за предотвратяването и намаляването на депонираните отпадъци.

В настоящата подпрограма са включени допълнителни мерки от компетенциите на Община Шумен, свързани с:

- 1) осигуряване на екологосъобразно депониране на остатъчните битови отпадъци на депо, отговарящо на всички нормативни изисквания;
- 2) подобряване управлението на други потоци битови отпадъци извън обхванатите битови отпадъци от предходните подпрограми, целящи подобряване на тяхното разделно събиране и отклоняването им от депониране;
- 3) Завършване на дейностите по рекултивация на старото сметище.
- 4) Следексплоатационни грижи и мониторинг за рекултивиранияте участъци.

Като част от РСУО – Шумен, остатъчните битови отпадъци от Община Шумен се депонират на регионално депо за неопасни отпадъци, което отговаря на европейските и националните изисквания за екологосъобразно обезвреждане на отпадъци. Депото е съставено от 3 клетки, с общ капацитет от 905 365 тона. Оставащият свободен капацитет на депото е от порядъка на 511 064 тона².

² Данните са съгласно таблица 4.4.7. /по условие 11.7.5/ от Годишен доклад за 2016 г. по изпълнение на дейностите, за които е предоставено Комплексно разрешително № 349-Н0-И0-А1/2015 г.

Следвайки тенденциите и политиката за управлението на отпадъците в ЕС и Република България, на територията на регионалното депо ще се депонират само тези отпадъци, които не подлежат на оползотворяване, рециклиране или повторна употреба.

Що се отнася до отговорностите на общината относно старите общински сметища, предстои да бъдат завършени прекъснатите действия за неговата рекултивация.

Други действия, които следва да се предприемат, са свързани със следексплоатационни грижи на рекултивирания терени. Това са дейностите по поддръжка на площадката на депото след неговото закриване, осъществяване на контрол и наблюдение на параметрите на околната среда (мониторинг) и отстраняване на евентуални отрицателни последици от въздействието на депото върху околната среда и човешкото здраве за определения от компетентните органи следексплоатационен период.

Необходимо е да се определи отговорността за последващия контрол и наблюдение на параметрите на околната среда в района, съгласно изискванията на *Наредба №6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.*

**План за действие към
подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци**

Стратегическа цел 3: „Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда“

Оперативна цел: Предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Текущ индикатор - Остатъчните битови отпадъци се обезвреждат съобразно нормативните изисквания през целия период на Програмата.

Целеви индикатор – към 2020 г. е стартирала реализация на проект за рекултивация на регионалното депо.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целиви	
Завършване рекултивацията на старото сметище в град Шумен		ПУДОС ОПОС	2020	Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве от депата с преустановена експлоатация	Осигурено финансиране за изпълнението на проекта по рекултивация	Завършена рекултивация	Община Шумен
Изготвяне на проект за рекултивация на Регионално депо Шумен.		ПУДОС, ОПОС Отчисления по чл. 64 от ЗУО	2020		Одобрен проект за рекултивация. Осигурено финансиране за изпълнението на проекта	Етапи на възлагане и изпълнение на проекта за рекултивация	Община Шумен
Разработване на план за контрол и мониторинг, съгласно изискванията на <i>Наредба №6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци</i>		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2018-2020	Определяне на минимални изисквания за наблюдение и контрол на параметрите на околната среда в района на закритото общинско депо	Изготвен и одобрен план за контрол и мониторинг	Изпълнение на плана за мониторинг и контрол	Община Шумен
Провеждане на следексплоатационни грижи на депото и изпълнение на дейностите от плана за мониторинг.		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	След завършване на проекта за рекултивация	предотвратен е риска за околната среда	В ежегодния отчет за дейността на оператора са отчетени като изпълнени всички планирани дейности за следексплоатационни грижи за закритото депо		Община Шумен, Оператор на депо
Упражняване на системен входящ контрол и прилагане на методи за установяване на съответствието с приеманите отпадъци за депониране.		Общински бюджет	2016-2020	Контрол на количествата депонирани отпадъци	Намаляване на количествата депонирани отпадъци		Община Шумен, Оператор на депо
Актуализиране или сключване на нови договори за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, вкл. МРО съдържащи опасни компоненти		Общински бюджет ПУДОС ОПОС	2016-2020	Предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци	Сключен договор	Намаляване количествата на депонираните отпадъци	Община Шумен

Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

Настоящата подпрограма е във връзка с изпълнението на Стратегическа цел 4: „Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.“

Информиранието и участието на обществеността е основен компонент от всяка програма за управление на отпадъците. Отпадъците са резултат от човешката дейност и без участието на населението, основен генератор на битови отпадъци, дори и най-добре разработената програма не може да постигне своите цели. От особена важност е да се повишава разбирането сред населението и бизнеса за йерархията при управление на отпадъците, т.е. за приоритетния ред на това как да се справяме с отпадъците, както и за отговорностите на всеки, който образува или допринася за образуването на отпадъци, включително и отговорността да покрива пълните разходи за своите действия.

Дейността на Общинската администрация в областта на управлението на отпадъците достига до гражданите на Община Шумен чрез публикации в медиите, чрез сесиите на Общинския съвет, чрез предоставяне на информация на интернет-страницата на общината, организиране на публични събития, разпространението на информационни материали и др. В рамките на периода на действие на тази програма общинската администрация ще продължи действията си в тази посока с оглед достигане на поставената стратегическа цел 4 - *Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците*. Настоящата подпрограма за информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците е насочена към постигане на тази стратегическа цел.

Включените в подпрограмата мерки имат хоризонтален характер. На практика мерките в подпрограмата подпомагат изпълнението и на мерките в другите подпрограми, а оттам допринасят за постигане и на останалите четири стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците на Община Шумен.

Мерките са насочени към:

- ❖ Повишаване на ролята на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за управление на отпадъците в Община Шумен;
- ❖ Изграждане на информирано поведение и на обществени нагласи относно отпадъците и повишаване на участието на населението и бизнеса в предотвратяване на отпадъците и в разделното събиране на битовите и строителните отпадъци съобразно йерархията за управление на отпадъците.

Предвидените в подпрограмата мерки включват публикуване и разпространение на актуална информация и провеждане на разяснителни кампании за:

Актуализация на програма за управление на отпадъците на Община Шумен 2015 – 2020 г.

- повишаване на информираността и разбирането сред населението и бизнеса - за същността и принципите на йерархията за управление на отпадъците;
- за услугите по събиране, транспортиране и третиране на различните потоци отпадъци, предоставяни от общината;
- за задълженията на гражданите и бизнеса и за действията, които трябва да предприемат при управление на генерираните от тях отпадъци.

Планирани са също мерки, които чрез подходящи техники или схеми включват пряко гражданите в дейности за разделно събиране на различни потоци битови отпадъци. Специално внимание ще бъде обърнато на работата с децата в детските градини и училищата на територията на общината, предвид създаването у тях на устойчиви нагласи и поведение относно отпадъците. Друга група мерки е насочена към участие на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за отпадъците чрез допитвания, консултации, публични обсъждания.

В съответствие с възприетия подход за всички подпрограми, не са посочени финансови средства за мерките, които ще се изпълняват в рамките на обичайните средства, предвидени в общинския бюджет за съответните дейности.

**План за действие към
Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността
по въпросите за управление на отпадъците**

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията за управление на отпадъците

Оперативна цел: Подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците в Община Шумен.

Текущи индикатори: Ежегодно нарастване на броя на домакинствата, административни сгради и търговски обекти, които участват в разделното събиране на отпадъците.

Целеви индикатор: през 2020 г. над 50% от домакинствата и над 70% от търг. обекти, произв., стоп. и административни сгради участват в системите за разделно събиране на отпадъците.

Дейности (мерки)	Бюджет, лв.	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорност
					текущи	целеви	
Публикуване на годишни отчети за изпълнение на настоящата Програма за управление на отпадъците до 2020 г. на интернет страница на общината.			ежегодно до 31 март	осигурена прозрачност при изпълнение на общинската политика за отпадъци			Община Шумен
Публикуване на актуална информация за отпадъците и дейностите по управлението им на интернет страницата на общината.		Общински бюджет	2016-2020	Осигурен достъп на населението до информация за управление на отпадъците в общината	Брой публикувани съобщения годишно	Поддържане на актуална информация за отпадъците	Община Шумен
Провеждане на информационни и разяснителни кампании за различни възрастови и социални групи по въпроси, свързани с разделното събиране и рециклиране на отпадъци.		Общински бюджет	2016-2020	Повишаване информираността на населението и бизнеса	брой проведени кампании	Увеличен брой на участниците в инф. кампании	Община Шумен, ООП
Участие в местни, национални и международни кампании за намаляване на отпадъците		общински бюджет, партньорски организации	2016-2020	ангажираност на населението и бизнеса в управлението на отпадъците в общината	Брой проведени кампании	Увеличаване броя на участващите в кампанията	Община Шумен, Организатор на кампанията
Въвеждане на наградни схеми за училищата и детските градини при провеждане на инициативи за разделно събрани отпадъци		отчисления по чл.64 ЗУО, общински бюджет		повишаване на участието на младите хора в разделно събиране на отпадъците	Брой участващи ДГ и училища	количество разделно събрани отпадъци	Община Шумен, Директори на училища и ДГ

VI. Координация с други планове и програми

Общинската програма за управление на отпадъците 2015-2020 г. на Община Шумен е разработена в координация както с национални, така и с общински програмни документи, като разбира се са отразени спецификите, приоритетите и потребностите на общината в сферата на управление на отпадъците.

При разработване на Програмата са взети предвид основните изисквания произтичащи от националните програмни документи, в т.ч.:

- ❖ Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. и Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъците като част от него;
- ❖ Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- ❖ Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;
- ❖ Националният план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.

В *Националния стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране* са описани начините и мерките за достигане на целите, заложи в ЗУО за намаляване на депонираните биоразградими отпадъци. Тези начини и мерки са заложи и в настоящата програма на местно ниво. За достигането им е разработена подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане на целите и изискванията на НПУО за биоразградимите и биоотпадъците.

Стратегическият план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България поставя мерките и начините на действие за изпълнение на целите, заложи в ЗУО за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци, образувани от строителство и влагане на рециклирани материали в строителството. Подобни мерки и план за действие са разработени в Общинската програма на местно ниво. За изпълнението на мерките и целите е разработена подпрограма за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци разрушаване на сгради.

Като елемент от системата за планиране развитието на общината за периода до 2020 г., Програмата за управление на отпадъците на Община Шумен е синхронизирана и съобразена с Общинският план за развитие на Община Шумен за периода 2014 – 2020 г. Общинският план за развитие определя рамката за развитие в периода до 2020 г., като интегрира икономическите, социалните, екологичните и инфраструктурните аспекти за устойчив и балансиран растеж на територията на общината, като дефинира стратегически и специфични цели, приоритети и мерки.

Програмата за управление на отпадъците 2015-2020 г. е в подкрепа на Приоритет 2 на ОПР: Подобряване качеството на жизнената среда, изграждане и възстановяване на техническата инфраструктура и околна среда на територията на Община Шумен, Специфична цел: *Подобряване на околната среда и опазване на природното богатство*, където са предвидени дейности за подобряване на управлението на отпадъците; за

поддържане чистотата на населените места, рекултивация на стари сметища; изграждане на площадка за едрогабаритни отпадъци от домакинствата и провеждане на информационни кампании сред населението.

VII. Система за наблюдение, контрол и отчитане на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на територията на Община Шумен за периода 2015-2020 г.

Наблюдението и оценката на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на Община Шумен е от ключово значение, с оглед проследяване на напредъка по постигане на поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост - предприемане на действия за актуализация на Програмата.

Наблюдението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява чрез периодично събиране на информация, свързана с напредъка по изпълнение на включените в Програмата мерки и степента на постигане на индикаторите, както и анализ на събраната информация и на възникнали проблеми при изпълнението и причините за тях. В допълнение, за всяка мярка ще се наблюдава и спазването на планирания график и степента на изразходване на ресурсите.

Дейностите по прилагане изпълнението на общински планове и стратегии в областта на околната среда и управлението на отпадъците се извършват от служителите в Дирекция „*Устройство на територията*“, включително за събиране и систематизиране на данните, анализ и оценка на напредъка в изпълнение на мерките, причините за неизпълнение или за изоставане в изпълнението. За целта служителите от Отдел „*Инвестиции и екология*“ към дирекцията изготвят годишен доклад за напредъка по изпълнение на мерките и програмните цели.

Контролът върху изпълнението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява от Общинския съвет. За целта всяка година в срок до 31 март кметът на общината ще представя на Общинския съвет годишен доклад за изпълнение на програмата за предходната година. Годишните отчетни доклади за изпълнението на Програмата ще се публикуват и на интернет страницата на Община Шумен с цел информирание на обществеността.

Контрола и отчитането на програмата има за цел да проследи ежегодно напредъка на изпълнение на поставените мерки в програмата, евентуалните пречки за неизпълнението им, както и да бъдат взети навременни мерки.

Програмата за управление на отпадъците ще бъде актуализирана в случай на промени в законодателството, които налагат съществени промени в заложените стратегически и оперативни цели и в планираните мерки за тяхното постигане. Процедурата по актуализация ще включва изготвяне на актуализиран вариант на Програмата за управление на отпадъците на Община Шумен, прилагане на законодателството за екологична оценка на планове и програми, внасяне на актуализираната програма за одобрение и приемане от Общински съвет.

Приложения:

1. Анализ и оценка на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците
2. Анализ на отпадъците
3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците
4. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците
5. Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване
6. Анализ на организационните схеми и форми за управление на отпадъците; планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите
7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците
8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци
9. Прогнози за образуваните отпадъци